

Uchwała Nr 4200/II/144/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 13 września 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Ślemień informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca   Bernadeta Dziedziak
Członkowie   Tadeusz Stawowczyk
                              Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Ślemień** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Ślemień, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 roku. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

1) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2021 r. dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Skład Orzekający wskazuje, że informacja z Żywieckiego Parku Etnograficznego nie zawiera danych na temat występowania (lub nie) należności, w tym należności wymagalnych, jak i występowania zobowiązań wymagalnych, co jest niezgodne z treścią art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 r. zamieszczono w szczególności następujące dane:

- a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
- b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
- c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane zasadniczo są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396). Występują pewne nieścisłości np. na s. 18, 19, 32, 128 i 140 informacji.

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2021 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości 11.083.722,53 zł, tj. 50,6 % planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości 9.509.795,93 zł, tj. 40,2 % planu.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2021 roku był dodatni i wyniósł 1.573.926,60 zł, wobec planowanego w uchwale budżetowej deficytu budżetowego w wysokości – 1.755.671,43 zł.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/. Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br. 874.267,01 zł.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być wyższe, niż dopuszczalny wskaźnik ustalony dla danego roku – z zastrzeżeniami zawartymi w pkt 7 niniejszej opinii.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2021 roku wyniosła 3.588.015,04 zł, co stanowiło 16,4 % planowanych dochodów w 2021 roku, w tym wystąpiły zobowiązania wymagalne w wysokości 37,40 zł.

7. Skład Orzekający zapoznał się z informacjami dodatkowymi zawartymi na stronach 28-29 przedłożonej informacji półrocznej o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Gminy i stwierdził, że w dalszym ciągu występują bardzo poważne zagrożenia związane z koniecznością zwrotu przez Gminę Ślemień środków finansowych wraz z odsetkami - otrzymanych we wcześniejszych latach w formie dotacji, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych. Nadal trwa postępowanie w sprawie zwrotu części dofinansowania w kwocie 3.095.492,92 zł wraz z odsetkami w związku z zadaniem pn. „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2”. Na moment sporządzania informacji została złożona skarga kasacyjna przez Gminę do NSA dotycząca tego zwrotu. Gmina także złożyła skargę do WSA w Gliwicach do sprawy zwrotu dofinansowania dotyczącego projektu pn. „Rozbudowa sieci sanitarno-wodociągowej i

oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2” w kwocie 106.901,91 zł wraz z odsetkami. Ponadto Gmina złożyła skargę kasacyjną do NSA w sprawie zwrotu dofinansowania w wysokości 212.064,38 zł wraz z odsetkami i w wysokości 298.097,25 zł wraz z odsetkami dotyczącą projektu pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej w Gminie Ślemień” i oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.

W tych okolicznościach faktycznych istnieje bardzo duże zagrożenie dotyczące konieczności zwrotu dotacji wraz z odsetkami, co może w efekcie spowodować bardzo poważne konsekwencje w prowadzeniu prawidłowej gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego, a w szczególności prowadzić do trudności w regulowaniu zobowiązań oraz braku możliwości uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej na kolejne lata, co Składy Orzekające tut. Izby podkreślały już wielokrotnie we wcześniej wydawanych opiniach. Konsekwencje tego stanu muszą być sukcesywnie uwzględniane w kolejnych zmianach dokonywanych w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej Gminy Ślemień. Powyższe okoliczności wskazują też na bardzo poważne zagrożenia związane z możliwością wystąpienia w Gminie przesłanek skutkujących obowiązkiem wdrożenia programu naprawczego. W związku z tym, Skład przypomina o sankcji z art. 240a cyt. wyżej ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244, oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kolegium regionalnej izby obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do regionalnej izby obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania. Aktualna sytuacja Gminy wymaga prowadzenia stałego monitoringu finansowego przez jej Organy. Mając na względzie występujące zagrożenia należy dokonywać szczegółowej i wszechstronnej oceny sytuacji finansowej pod kątem wszystkich potencjalnie możliwych działań oszczędnościowych i racjonalizujących wykonywanie budżetu, które winny w efekcie umożliwić wykonywanie przez Gminę nałożonych na nią zadań publicznych oraz terminowe regulowanie zobowiązań.

Skład Orzekający sygnalizuje ponadto, że w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów i wydatków budżetowych w jednostce samorządu terytorialnego w drugim półroczu roku budżetowego prawdopodobnie będą musiały zostać zweryfikowane i ulec stosownej zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dzięziak